

شرکت‌های خدمات خانگی؛ مردم احتیاط کنید

کارشناسان نسبت به احتمال ورود مجرمان سابقه‌دار با مدارک جعلی به خانه‌های شهروندان هشدار می‌دهند...

کارشناسان نسبت به احتمال ورود مجرمان سابقه‌دار با مدارک جعلی به خانه‌های شهروندان هشدار می‌دهند

یک روز نظافتچی چکی چند میلیونی را به سرقت می‌برد، چند روز بعد خبر می‌رسد که پرستاری، سالمندی را بیهوش کرده و اموالش را دزدیده است، اما این یکی قابل مقایسه با آن که فرزند خانواده را ربوده است، نیست و...

به جز آگهی‌های شرکت‌های خدماتی که وعده اعزام نظافتچی یا پرستار کودک و سالمند را می‌دهند، احتمالاً گاهی در صفحات حوادث هم چشمتان می‌خورد به اخبار پرستارنماها یا نظافتچی‌نماهایی که با سوءاستفاده از نبود ناظری دقیق بر عملکردشان و بی‌توجهی به اعتماد کارفرمایانشان مرتکب جرم شده‌اند.

مثل هر صنف دیگری که ممکن است کسانی با هدف ارتکاب بزه وارد آن شوند و در پناه نام آن، به جان و مال مردم تجاوز کنند، گاهی نیز ممکن است نیروهای کاری که به‌عنوان نظافتچی یا پرستار سالمند یا کودک به خانه‌های مردم می‌روند، بزهکارانی باشند که در پوششی کذایی و با هویتی جعلی وارد زندگی شما شده باشند و در انتظار بزنگاهی مناسب کمین کرده باشند.

آیا شما یک غریبه را که اصرار دارد وارد خانه‌تان شود به خانه راه می‌دهید؟ مسلماً نه! اما اگر قرار باشد این غریبه در ازای ارائه خدماتی در منزلتان از سوی یک شرکت به شما معرفی شده باشد، او را با قلبی مطمئن می‌پذیرید، در حالی که نمی‌دانید گزینش پرستارهای سالمند و کودک یا نظافتچی‌ها از طرف شرکت‌های خدماتی در کشور ما، تابع قاعده و قانون خاصی نیست.

&#171#جام‌جم» برای اثبات این قضیه با چند شرکت خدماتی که آگهی استخدام پرستار سالمند، کودک و نظافتچی داده بودند به عنوان متقاضی کار تماس گرفت.

نکته جالب اینجاست که مدارک لازم برای ارائه به این شرکت‌ها با هم کاملاً فرق دارد، به طوری که گروهی از این شرکت‌ها صرفاً شناسنامه، گروهی ضامن معتبر همراه شناسنامه و سفته و گروهی فقط کارت ملی می‌خواهند، علاوه بر این، گروهی از این شرکت‌ها رضایت‌نامه همسر را نیز در صورت متاهل بودن طلب می‌کنند و گروهی دیگر معتقدند نیازی به آن نیست، اما هیچ یک از این شرکت‌ها تقاضای ارائه گواهی عدم سوءپیشینه از ما نکردند، آنها حتی از ما درباره تخصص‌هایمان برای نگهداری از سالمندان یا کودکان پرسیدند و این ثابت می‌کند مهارت و بخصوص سوابق گذشته یک نیروی کار در این شرکت‌ها از اهمیتی برخوردار نیست.

بزهکار؟ شاید

اگر بشود حتی از نابلد بودن یک نظافتچی یا پرستار گذشت کرد، مجرم بودن او مساله‌ای نیست که بشود از آن گذشت یا نادیده‌اش گرفت. سرهنگ رضا غنی‌لو، رئیس مرکز اطلاع‌رسانی و ارتباطات ناجا در گفت‌وگو با &#171#جام‌جم» درباره این که چقدر احتمال دارد غریبه‌ای که از سوی شرکتی خدماتی وارد حریم خصوصی ما می‌شود بزهکار باشد، می‌گوید: همان‌طور که امکان دارد مدرک لیسانس کسی که ادعای تحصیل کرده بودن دارد جعلی باشد، همان‌طور که فردی با پروانه جعلی ادعای پزشکی کند، گاهی هم احتمال دارد بزهکاری خودش را به عنوان پرستار یا نظافتچی معرفی کند، اما چنین حوادثی از فراوانی کمی در سطح جامعه برخوردارند.

او تأکید می‌کند، بیشتر کسانی که به عنوان پرستار یا نظافتچی به خانه‌های مردم می‌روند، انسان‌های شریفی هستند که به‌رغم مشکلات مالی نخواستند مرتکب اعمالی همچون تکدی‌گری و کلاهبرداری شوند و سراغ شغلی شرافتمندانه اما دشوار رفته‌اند به گونه‌ای که حتی گاه از سوی شرکت‌های کارفرما مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرند.

ناظری وجود ندارد

گروهی از شرکت‌های خدماتی که مسوولیت اعزام پرستار سالمند و کودک را به عهده دارند، برای دریافت مجوز ناچارند از بهزیستی تأییدیه داشته باشند و آنها که نظافتچی به خانه‌ها می‌فرستند فقط کافی است شرکت‌شان را به ثبت برسانند تا فعالیت‌شان قانونی شود، اما شواهد نشان می‌دهد نه بهزیستی واقعا می‌تواند بر عملکرد این شرکت‌ها نظارتی داشته باشد و نه سازمان ثبت شرکت‌ها

صلاحیت‌های آنها را به شکل کاملی می‌سنجد. در همین زمینه #171جام‌جم» تلاش کرد با مسوولان بهزیستی گفت‌وگویی داشته باشد اما تماس‌های ما به جایی نرسید و به همین دلیل ناچاریم در سکوت متولیان نظارت بر این نوع شرکت‌ها به هشدارهای پلیسی بسنده کنیم.

پرستارهای ناشی، نظافتچی‌های نابلد

گذشته از آن که ممکن است یک نظافتچی یا پرستار مجرم باشد و با مهیا شدن شرایط مناسب مرتکب عملی مجرمانه شود، در برخی موارد نیز چنین نیروهای کاری مجرم نیستند اما به هر حال به کارفرماها ضرر می‌رسانند.

برای مثال یکی از اصلی‌ترین اشکالات برخی پرستارها این است که آموزشی برای نگهداری از سالمند یا کودکان ندیده‌اند و نمی‌دانند در شرایط بحرانی باید چگونه رفتار کنند. ناپختگی و ناآگاهی اگرچه ممکن است در انجام وظایف یک نظافتچی تأثیر زیادی نداشته باشد، اما وقتی حرف از نابلدی یک پرستار باشد آن‌وقت ممکن است این موضوع به قیمت جان یک کودک یا سالمند تمام شود.

سارا یونسی یکی از کسانی است که به قول خودش در انتخاب پرستار برای نگهداری از مادرش خوش اقبال نیست. او می‌گوید: پرستار یکی از بستگان‌مان، ناخواسته سبب مرگ او شد. چون دقیقاً نمی‌دانست وقتی سالمندی زمین می‌خورد و سرش آسیب می‌بیند چه طور باید اقدامات اورژانسی را برایش انجام دهد در حالی که زمین خوردن سالمندان یک مساله کاملاً شایع است که طبیعتاً پرستار باید نسبت به آن آگاهی داشته باشد.

زمین خوردن درباره سالمندان و حالت خفگی به دلیل قورت دادن اشیای خارجی در کودکان کم سن و سال دوافاق شایعی هستند که امکان دارد هر لحظه برای آنها رخ دهد اما کمتر پرستاری وجود دارد که بتواند در این شرایط واکنشی سریع و مفید داشته باشد.

آخرین پرستاری که او رد کرده، دختری جوان و شهرستانی بوده است که دقیقاً دو تا سه هفته پس از عقدقرار داد میان کارفرما و شرکتی که در آن کار می‌کرده، بنای ناسازگاری گذاشته است و تهدیدشان کرده اگر هزینه بیشتری به او نپردازند، مادر سالمندشان را به حال خود رها می‌کند!

اما فقط پرستارهای ناوارد مشکل‌ساز نیستند. علی لاله، مدیر آپارتمانی چند ده واحدی است که اعتقاد دارد به همان اندازه که ناآگاهی یک پرستار می‌تواند خطرناک باشد، نابلدی یک نظافتچی هم می‌تواند به کارفرمایش ضرر اقتصادی وارد کند.

هشدارها را جدی بگیرید

بهر روز مهاجری، قاضی دادسرا و حقوقدان با انتقاد از خلأهای نظارتی در گزینش نیروهای خدماتی همچون نظافتچی‌ها و پرستارها در گفت‌وگو با #171جام‌جم» توضیح می‌دهد: گاهی افراد سابقه‌دار با مدارک شناسایی غیرمعتبر و جعلی یا بدون مدرک شناسایی، با نفوذ در این شرکت‌ها به خانه‌های مردم راه پیدا می‌کنند و مرتکب بزه می‌شوند و با توجه به این‌که این افراد معمولاً از طرف شرکتی معرفی شده‌اند، مردم به آنها کاملاً اعتماد پیدا می‌کنند.

او می‌افزاید: سازمان ثبت شرکت‌ها باید در خصوص ثبت هر شرکتی و بخصوص شرکت‌های خدماتی، استعلام‌های جامع و کامل‌تری انجام دهد، برای مثال از اماکن ناجا و سایر مراجع استعلام کند و اماکن ناجا نیز باید هنگام صدور مجوز و اعلام موافقت خودشان تحقیقات کامل‌تری داشته باشند.

به گفته مهاجری، استفاده از آگهی‌های رسانه‌ای برای انجام اموری مانند ارائه خدمات و ... امری ناگزیر است، ولی مدیران رسانه‌ها نیز می‌بایست تدابیر و اقداماتی را به کار ببرند تا امکان وقوع بزه کاهش یابد. او در این زمینه مثال می‌زند: مطبوعات می‌توانند پیش از چاپ آگهی‌های تبلیغاتی از داشتن اساسنامه و اسناد و مدارک شرکت‌ها مطمئن شوند.

او می‌پرسد: چرا شرکت‌های خدماتی از متقاضیان کار به عنوان نظافتچی یا پرستار، گواهی عدم سوءپیشینه طلب نمی‌کنند؟! و خطاب به مردم نیز هشدار می‌دهد، اشیای قیمتی و مدارک خصوصی را از کارگران دور نگه دارند تا افراد را در شرایط وسوسه شدن قرار ندهند.

بر اساس گفته‌های رئیس مرکز اطلاع‌رسانی و ارتباطات ناجا، بر اساس اصول پیشگیری بهتر است به جای مظنون بودن به افراد، فقط به آنها اعتماد نکنید.

غني‌لو با تاكيد بر اين كه رسيدگي به جرايمي كه از سوي اين نوع نيروها رخ مي‌دهد از وظائف پليس آگاهي است و مردم در صورت رويارويي با چنين مشكلي بايد به پليس آگاهي مراجعه كنند، هشدار مي‌دهد: براي استخدام پرستار يا نظافتچي صرفاً به آگهي روزنامه‌ها اعتماد نكنيد بلكه حتماً به شركت آنها برويد و پروانه فعاليت شركت را با تاريخ معتبر درخواست كنيد.

وي مي‌افزايد: مردم نيز بايد نشاني محل مسكوني و مشخصات نيروهاي خدماتي را كه قرار است وارد محل زندگي‌شان شوند به دقت بررسي كنند و از آنها مطمئن شوند.

مريم يوشي‌زاده / گروه جامعه